

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Vår ref.: 2024/12083-4

Deres ref.: 24/3999

Dato: 11.06.2024

Ringerike kommune - Kommunedelplan for naturmangfold 2025 - 2030 - Oppstart og høring av forslag til planprogram - uttalelse

Vi viser til brev av 25. april om varsel om oppstart og høring av planprogram for kommunedelplan for naturmangfold i Ringerike.

Tiltaket er vurdert ut fra fylkeskommunens rolle som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern og prosessmyndighet etter vannforskriften. Buskerud fylkeskommune har følgende merknader til varselet:

Kort om saken

Ringerike kommune skal utarbeide en tematisk kommunedelplan for naturmangfold, og det er varslet om oppstart og lagt ut planprogram på høring. I planprogrammet er det redegjort for mål med planarbeidet, viktige føringer for planarbeidet og hvordan planarbeidet skal gjennomføres. Planarbeidet skal oppsummert:

- Gi en oversikt over kjente naturverdier i Ringerike
- Gi en oversikt over økosystemtjenester som kommunen drar nytte av, deriblant tjenester kritiske for klimatilpasning
- Komme med forslag til prioriterte tiltak for å styrke kunnskapsgrunnet om naturverdier i kommunen
- Redegjøre for hvilke faktorer som positivt påvirker naturmangfoldet i kommunen
- Redegjøre for hvilke faktorer som negativt påvirker naturmangfoldet i kommunen
- Komme med forslag til prioriterte tiltak for å ivareta naturmangfold

Merknader

Vi ser det som svært positivt at kommunen skal utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold som kan bidra til å gi økt oversikt over naturverdier og økosystemtjenester og komme med forslag til tiltak for å ivareta naturmangfold. Vi har følgende konkrete merknader:

PLAN plan og miljø

Postadresse: Postboks 3563, 3007 DRAMMEN
Besøksadresse: Hauges gate 89, 3019 Drammen
Telefon: 32 80 85 00

E-post: post@bfk.no
Internett: www.bfk.no
Org.nr.: 930580260

Plan:

Det er positivt at planprogrammet medtar føringer for planarbeidet. Vi vil i tillegg til de nevnte trekke frem Regional plan for areal og transport i Buskerud 2018-2035 og Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken 2022-2027, som innehar mål og føringer med relevans for planarbeidet. Vi anbefaler at planarbeidet ser hen til disse regionale planene. De er tilgjengelige på våre nettsider. Se også nærmere om Regional plan for kulturminnevern, under merknader om kulturminnehensyn.

Miljø:

Tap av arter og naturtyper øker i omfang, både nasjonalt og internasjonalt. I arbeidet med å bevare biomangfoldet er det ikke uvanlig at rødlistede arter og naturtyper får særlig fokus. I lys av naturkrisa er det derimot viktig å også ha fokus på å opprettholde livsgrunnlaget for arter som i dag er livskraftige, nettopp for å sikre at disse forblir livskraftige i fremtiden. Man kan med fordel løfte frem en økosystemtilnærming i kommunedelplanen for naturmangfold for å sikre fokus på ivaretagelse også av livskraftige arter. Det er i denne sammenheng positivt at arealkrevende dyr er pekt ut som eget tema i dokumentet (pkt. A4 i kap. 3). Hjorteviltet er blant de landlevende artene med størst krav til arealer og vandringskorridorer, og gjennom fokus på, og tilrettelegging for, disse artene vil man samtidig ivareta leveområder og spredningskorridorer for en lang rekke arter lokalt og regionalt. Det bør rettes særlig fokus på oppdaterte kart over vandringeveier og ivaretagelsen av disse.

Det er også positivt at det rettes oppmerksomhet på fisk i kommunedelplanen for naturmangfold. I tillegg til storørreten, som naturlig nok gis fokus, kan det minnes om at ivaretagelse av fiskers vandringsveier generelt vil bidra til å ivareta en rekke insekter og andre vannlevende organismer. Dagens regelverk (lakse- og innlandsfiskeloven med tilhørende forskrifter) bidrar til å ivareta fiskens vandring ved fysiske tiltak i vassdrag, men det finnes en lang rekke eksempler på tidligere gjennomførte tiltak som hindrer fiskevandring. Fylkeskommunen har ingen oversikt over eventuelle gytebekker eller -strekninger som lokalt er stengt med vandringshindre for eksempel som en følge av uheldig plasserte kulverter, men kommunen bør vurdere om temaet skal innlemmes i kommunedelplanen.

Samferdsel

Naturmangfold må sees i sammenheng med arealbruk og infrastruktur i kommunal planlegging. Det er enkelte tilpasninger, utbedringer samt tiltak som bør vurderes langs med vegnettet for å fremme naturmangfoldet i kommunen.

Et viktig verktøy fremover vil være klimatilpasning av veinettet i kommunen. Her er det flere retninger som kan bidra til å fremme naturmangfoldet langs med vegene. Bevaring av kantvegetasjon kan ha flere positive virkningsområder, blant annet som et flom- og erosjonstiltak, eller for å bevare det biologiske mangfoldet. Det finnes ulike lovkrav og søknader når det kommer til kantvegetasjon, og er noe kommunen kan vurdere å gå dypere inn på videre i prosessen.

Kantklipp og artsrike veikanter er også et virkemiddel som kan benyttes for å fremme det biologiske mangfoldet i veikanten, herunder pollinerende insekter. Tiltak som nevnt over, samt andre tiltak for klimatilpasning av veinettet bør inkluderes i kommunedelplanen.

For fylkeskommunen er det viktig med god overvann- og snøhåndtering, samt drift av grøntarealene på og langs våre fylkesveger. Blå-grønne løsninger/naturbaserte løsninger, herunder regnbed, åpne bekker mm, er gode hjelpemidler for håndtering av store nedbørmengder samt det biologiske mangfoldet. I områder med mange harde flater, slik som i Hønefoss sentrum, kan grønne tak og plantevalg i beplantningssoner være mulige tiltak for absorpsjon og fordrøyning av overvann.

Gode føringer for overvannshåndtering vil være ytterst viktig for å ivareta blant annet infrastruktur ved klimaendringene som vi står ovenfor. Det er opplyst om at kommunen har igangsatt arbeid for å få en helhetlig føring for håndtering av overvann. Det fremkommer ikke av planmaterialet, derimot mener vi dette er et godt og nødvendig tiltak som bør inngå i kommunedelplanen.

Hensyn til kulturminner og kulturmiljø:

Det er svært positivt at Ringerike kommune går i gang med et slikt arbeid, og ønsker å få en samlet oversikt over viktige og verdifulle naturområder, naturtyper og arter i kommunen. Kulturmiljø og naturmangfold har ofte sammenfallende verdier og utfordringer, og bør sees i sammenheng. Som et eksempel kan man vise til at mange typer kulturlandskap bidrar til å opprettholde stort artsmangfold innenfor flora, noe som har stor betydning for insekter og fugler. Endring av arealbruk er ikke bare en trussel for naturmangfoldet, men også for bevaring av kulturmiljø.

Innenfor naturmiljøer, kulturlandskap og grøntanlegg i bygde omgivelser kan det finnes kulturminner som skal eller bør bevares. Kulturminner gir kunnskap om hvordan folk har levd i og brukt landskapet opp gjennom tidene. De kan gi opplevelsene i slike områder ekstra dybde. I gamle slåttemark og grøntanlegg kan det være «kulturhistoriske» planter som er en viktig del av det biologiske mangfoldet. Vi anbefaler at dette er temaer som kommer med i planprogrammet og i planarbeidet.

Regional plan for kulturmiljø:

«Kulturminnekompasset, Regional plan for kulturminnevern i Buskerud 2017 – 2027» er gjeldene regionale planen for kulturminnevern i Buskerud. Skjøtsel av kulturmiljø kan gi gevinst både i et kulturminneperspektiv og i et naturmangfoldperspektiv. For eksempel kan slått av setre være bra for artene og bevaring av viktige kulturmiljø.

Kulturminnekompasset har følgende tilskuddsordning:

- KAO – Kulturarvopplevelser

Ringerike har følgende regionale kulturmiljø i Kulturminnekompasset; Kjerraten i Åsa, Ringerike Nikkelverk, Veien og Oppen, i bymiljøet i Hønefoss er det følgende kulturmiljø; Løkka og Stabells gate – Øya. Oversikt over de verneverdige kulturmiljøene med rapporter kan lastes ned her: [Vedlegg Oversikt over verneverdige kulturmiljøer i Buskerud.pdf](#)

Områdene Løkka, Jugendgårdene og Follumåsen er i Riksantikvarens NB!-register over bymiljøer som har nasjonal kulturhistorisk verneinteresse. Steinsletta – Norderhov er utvalgt som kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse (KULA). Rapporten for KULA-registreringen i Buskerud kan lastes ned her: [KULA rapport Buskerud utskrift%20\(1\)](#)

Rapportene for kulturmiljøene har ikke direkte fokusert på naturmangfold, men på kulturhistoriske verdier. Områdene kan like fullt ha områder med interessante naturverdier.

Vennlig hilsen

Christina Ilmork Martinsen
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandler miljø: Håkon Bergø
Saksbehandler samferdsel: Eline Bakken Hekland
Saksbehandler kulturminner: Janne Celia Seim

Kopi til:
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN